

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ
31 ДЕКЕМВРИ 2009 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ:

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР.....	3
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД.....	7
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ.....	8
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ.....	9
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ.....	10
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ.....	11

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До

Едноличния собственик на
Монтис Груп ЕАД
Габрово

Доклад върху индивидуалния финансов отчет

1. Ние извършихме одит на приложения индивидуален финансов отчет на Монтис Груп ЕАД (Дружеството), включващ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2009 година, отчета за доходите, отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществени счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за индивидуалния финансов отчет

2. Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет, изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, одобрени от Комисията на Европейския съюз, се носи от ръководството. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.

Отговорност на одитора

3. Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този индивидуален финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко индивидуалният финансов отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.
4. Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в индивидуалния финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия в индивидуалния финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на индивидуалния финансов отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне в индивидуалния финансов отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

- 5 По наше мнение, индивидуалният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Монтис Груп ЕАД към 31 декември 2009 година, както и получения финансов резултат от дейността и паричните потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Комисията на Европейския съюз.

Обръщане на внимание

6. Без да квалифицираме нашето мнение обръщаме внимание на оповестеното в приложение 26 към приложения индивидуален финансов отчет, че Дружеството отчита търговско задължение към 31 декември 2009 и 2008 година в размер на 2,214 хил. лв. (1,132 хил. евро) към чуждестранен контрагент във връзка с нарушени клаузи по договор от 2006 година за форуърдна продажба към контрагента на медни катоди. Към датата на индивидуалния финансов отчет Дружеството не е постигнало споразумение с контрагента по отношение на разсрочване на дължимата сума и потенциално намаление на дължимата неустойка и окончателният резултат от преговорите не може да бъде определен на настоящия етап.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен доклад на ръководството за дейността на Дружеството съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството

7. Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, чл. 33, алинея 5, индивидуалният годишен доклад за дейността и консолидираният доклад за дейността могат да бъдат изготвени и представени заедно, като в този случай специфична информация трябва да бъде включена за дружествата, които образуват Групата като цяло. Ръководството е избрало да изготви само Консолидиран годишен доклад за дейността.

Ди Еф Кей Анда Консултинг ООД

Антоанета Базликова
Регистриран одитор
Управител

7 юни 2010 година
Варна



**ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ
31 ДЕКЕМВРИ 2009 ГОДИНА**

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за годината, приключваща на 31 декември 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Приз. №	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Приходи от продажби	7	369	15 051
Други приходи, нетно	8	3	37
Разходи за материали	9	(51)	(180)
Разходи за външни услуги	10	(274)	(434)
Разходи за персонала	11	(137)	(151)
Разходи за амортизация	12	(624)	(676)
Отчетна стойност на продадените стоки	13	(12)	(11 479)
Други разходи	14	(49)	(81)
Финансови приходи	15	284	1 478
Финансови разходи	15	(314)	(223)
Печалба/(загуба) преди облагане с данъци		(805)	3 342
Разход за данък	16	(14)	(354)
ПЕЧАЛБА/(ЗАГУБА) ЗА ПЕРИОДА		(819)	2 988
Други всеобхватни доходи		-	-
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ПЕРИОДА		(819)	2 988

Одобрен за издаване от ръководството на Монтис Груп ЕАД на 1 юни 2010 година.

Мирослава Пандева
Изпълнителен директор



Гина Чакърова
Главен счетоводител

Антоанета Базлянкова
Регистриран одитор
Управител
Ди Еф Кей Анда Консултинг ООД

7 юни 2010 година
гр. Варна



(Пояснителните приложения от страница 11 до страница 49 са неразделна част от този финансов отчет)

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31 декември 2009 година

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Прил. №	31 декември 2009	31 декември 2008
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	17	3 023	3 431
Нематериални активи	18	12	29
Инвестиционни имоти	19	1 440	1 441
Инвестиции в дъщерни дружества	21	2 567	2 457
Предоставени търговски заеми	22	2 644	1 162
		9 686	8 520
Текущи активи			
Материални запаси		-	12
Търговски и други вземания	23	833	1 567
Предоставени търговски заеми	22	2 376	2 395
Парични средства	24	9	127
Възстановими данъци върху дохода	25	48	10
		3 266	4 111
ОБЩО АКТИВИ		12 952	12 631
КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Капитал и резерви			
Основен капитал	29	50	50
Законов резерв	30	624	325
Неразпределени печалби		5 978	7 096
		6 652	7 471
Нетекущи пасиви			
Заеми	27	-	334
Задължения по финансов лизинг	28	-	44
Отсрочени данъчни пасиви	16	18	4
		18	382
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	26	2 265	2 314
Заеми	27	3 957	2 313
Задължения по финансов лизинг	28	60	151
		6 282	4 778
ОБЩО КАПИТАЛ И ПАСИВИ		12 952	12 631

Одобрен за издаване от ръководството на Монтис Груп ЕАД на 1 юни 2010 година.

Мирослава Павлова
Изпълнителен директор



Ирина Чакърова
Главен счетоводител

Антоанета Базляикова
Регистриран одитор
Управител
Ди Еф Кей Анда Консултинг ООД
7 юни 2010 година
гр. Варна



(Пояснителните приложения от страница 11 до страница 49 са неразделна част от този финансов отчет)

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕННИЯ КАПИТАЛ

за годината, приключваща на 31 декември 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Основен капитал	Законови резерви	Наращени печалби	Общо
Салдо на 1 януари 2008 година	50	-	4 433	4 483
Промени в собствения капитал за 2008 година				
Всеохватен доход за периода	-	-	2 988	2 988
Разпределение на печалбата за резерви	-	325	(325)	-
Салдо на 31 декември 2008 година	50	325	7 096	7 471
Промени в собствения капитал за 2009 година				
Всеохватен доход за периода	-	-	(819)	(819)
Разпределение на печалбата за резерви	-	299	(299)	-
Салдо на 31 декември 2009 година	50	624	5 978	6 652

Одобрен за издаване от ръководството на Монтис Груп ЕАД на 1 юни 2010 година.

Мироевска Павлова
Изпълнителен директор



Ирина Чакърска
Главен счетоводител

Антоанета Базлянкова
Регистриран одитор
Управител
Ди Еф Кей Анда Консултинг ООД



7 юни 2010 година
гр. Варна

(Пояснителните приложения от страница 11 до страница 49 са неразделна част от този финансов отчет)

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, приключваща на 31 декември 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Парични потоци от оперативната дейност		
Парични постъпления от клиенти	1 327	18 369
Парични плащания към доставчици	(612)	(15 206)
Парични плащания към персонала, нетно	(131)	(154)
Изплатени дивиденди	-	(640)
Други постъпления от основна дейност	3	52
Други плащания за основна дейност	-	(16)
Парични средства, генерирани от оперативна дейност	597	2 405
Платени данъци върху дохода	(38)	(552)
Нетни парични потоци получени от оперативната дейност	559	1 853
Парични потоци от инвестиционната дейност		
Придобиване на дъщерни дружества	(110)	(105)
Получени лихви	36	1
Предоставени търговски заеми	(2 574)	(1 554)
Постъпления от предоставени търговски заеми	1 355	168
Покупка на имоти, машини, съоръжения и оборудване	(217)	(1 034)
Покупка на нематериални активи	(6)	(38)
Постъпления от продажба на имоти, машини, съоръжения и оборудване	-	22
Нетни парични потоци използвани за инвестиционната дейност	(1 516)	(2 540)
Парични потоци от финансовата дейност		
Постъпления от получени заеми	4 823	4 243
Изплатени заеми	(3 542)	(3 309)
Изплатени главници по лизинг	(173)	(233)
Платени лихви и банкови комисионни, нетно	(269)	(206)
Нетни парични потоци получени от финансовата дейност	839	495
Нетно намаление на паричните средства	(118)	(192)
Парични средства в началото на периода	127	319
Парични средства в края на периода (приложение 24)	9	127

Одобрен за издаване от ръководството на Монтис Груп ЕАД на 1 юни 2010 година.

Мирослава Павлова
Изпълнителен директор

Ирина Чакърова
Главен счетоводител

Антоанета Виланкова
Регистриран одитор
Управител
Ди Еф Кей Анда Консултинг ООД

7 юни 2010 година
гр. Варна

(Пояснителните приложения от страница 11 до страница 49 са неразделна част от този финансов отчет)

**ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ
КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА
НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009**

1. Правно състояние

„Монтис Груп“ ЕАД (Дружеството) е акционерно дружество, регистрирано и установено в България. Адресът на регистрация на Дружеството е гр. Габрово, бул. Априлов № 22. С решение от 31 януари 2007 година е вписан клон на Дружеството майка със седалище и адрес на управление в гр. Варна, ул. Никола Вапцаров № 3. Към 31 декември 2009 година едноличен собственик на капитала е Здравка Христова Атанасова (виж също приложения 29 и 33).

Основната дейност на Дружеството през 2009 година е свързана с предоставянето на счетоводни, правни, информационни и комуникационни услуги, а през 2008 година и с продажба на стоки (виж също приложение 7).

Този финансов отчет е одобрен за издаване от ръководството на Дружеството на 1 юни 2010 година.

2. База за изготвяне на финансовия отчет и счетоводни принципи

2.1. Общи положения

Дружеството изготвя и представя финансовите си отчети на база Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета за международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Комисията на Европейския съюз (Комисията).

През текущата година Дружеството е възприело прилагането на всички нови и ревизирани МСФО на СМСС, приети от Комисията, както и разясненията към тях, валидни за годишни периоди, започващи на 1 януари 2009 година, и имащи отношение към извършваната от него дейност. МСФО, приети от Комисията не се различават от издадените от СМСС счетоводни стандарти, с изключение на частта от МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване, отнасяща се до отчитане на хеджирането, която към този момент не е приета от Комисията. В допълнение, някои промени в МСФО, издадени през 2009 година, както и някои нови Разяснения на КРМСФО, в сила за годишни периоди започващи след 1 януари 2009 година, все още не са одобрени от Комисията (виж също приложение 5).

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена.

Настоящият финансов отчет представлява индивидуален финансов отчет, изготвянето на който се изисква, съгласно счетоводното и данъчното законодателство на Република България.

Към датата на изготвяне на финансовия отчет ръководството на Дружеството прави оценка на способността на предприятието да продължи дейността си като действащо предприятие. При оценката дали предположението за действащо предприятие е уместно, ръководството взема предвид цялата налична информация за бъдещето, за най-малко, но без да се ограничават до 12 месеца от края на отчетния период. В резултат от оценката на ръководството, този финансов отчет е изготвен на база на принципа на действащото предприятие.

2.2. Функционална валута и валута на представяне на финансовия отчет

Функционална валута е валутата на основната икономическа среда, в която едно предприятие функционира и в която главно се генерират и изразходват паричните средства. Тя отразява основните сделки, събития и условия, значими за предприятието.

Дружеството води счетоводство и съставя финансовите си отчети в националната валута на Република България – български лев, възприет от Дружеството като функционална валута.

Настоящият финансов отчет е изготвен в хиляди лева.

2.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално като към сумата на чуждестранната валута се прилага централният курс на Българска Народна Банка (БНБ) към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждане на валутните парични позиции или при отчитането на тези парични позиции при курсове, различни от този, по който първоначално са били признати, се отчитат в печалбите и загубите за съответния период.

Паричните позиции в чуждестранна валута към края на всеки отчетен период са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ. От 1999 година българският лев е фиксиран към Еурото по курс 1.95583 BGN/EUR.

2.4. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Приложението на МСФО изисква от ръководството да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки при изготвяне на финансовия отчет, с цел определяне стойността на някои активи, пасиви, приходи и разходи. Те се извършват въз основа на най-добрата преценка на ръководството, базирана на историческия опит и анализ на всички фактори, оказващи влияние при дадените обстоятелства към датата на изготвяне на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет

3.1. Имоти, машини, съоръжения и оборудване и нематериални активи

Имотите, машините, съоръженията и оборудването са активи, които се държат от предприятието, за да се използват от производството, или доставката на стоки или услуги, за отдаване под наем на други лица или за административни цели и се очаква да бъдат използвани за повече от един период.

Нематериалните активи са разграничими непарични активи без физическа субстанция.

3.1. Имоти, машини, съоръжения и оборудване и нематериални активи (продължение)

Имотите, машините, съоръженията и оборудването и нематериалните активи се признават като първоначално се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена, мита и невъзстановими данъци, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние и на мястото за предвидената му от ръководството употреба. След първоначалното им признаване имотите, машините, съоръженията и оборудването и нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване намалена с размера на начислената амортизация и евентуални загуби от обезценки (виж също приложение 3.3).

Последващи разходи се капитализират в стойността на актива, само ако отговарят на критериите за признаване на нетекущ актив. Всички други последващи разходи се признават текущо в периода, през който са направени.

Амортизацията се начислява въз основа на преценения полезен живот на активите, чрез използването на линейния метод.

Полезният живот на активите се определя в зависимост от очакваната полезност на активите за Дружеството и с въпрос на преценка, основаваща се на опита с подобни активи.

Определеният полезен живот на нетекущите активи в години е, както следва:

Полезен живот	2009 година	2008 година
Административни и търговски сгради	25 години	25 години
Машини и съоръжения	3 години	3 години
Печатарски машини	10 години	5 години
Леки автомобили	4 години	4 години
Компютърна техника	2 години	2 години
Офис оборудване	6,7 години	6,7 години
Други дълготрайни активи	6,7 години	6,7 години
Нематериални активи	2 години	2 години

Начисляването на амортизацията започва от началото на месеца, следващ месеца, в който активът е наличен за употреба и се прекратява на по-ранната от датата на класифицирането му като държан за продажба в съответствие с МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности или датата на отписването му.

Прилаганият методът за амортизация и полезният живот на активите се преглеждат най-малко в края на всяка финансова година и се правят промени в тях, за да се отразят бъдещата употреба на актива и очакваният модел за използване на бъдещите икономически ползи, възпътени в актива. Промени в метода на амортизация и полезния живот на активите се отчитат като промяна в приблизителните счетоводни преценки в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (виж също приложение 17).

Земя, активи в процес на изграждане и напълно амортизирани активи не се амортизират.

3.2. Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е имот (земя или сграда, част от сграда, или и двете), държан от Дружеството за получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала, или и за двете, а не за използване в производството или доставката на стоки и услуги, за административни цели или за продажба в обичайната дейност на Дружеството.

Инвестиционните имоти се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и обезценки, ако има такива (виж също приложение 3.3). Амортизацията на инвестиционните имоти се начислява в печалбите и загубите чрез използването на линейния метод и въз основа на полезния живот на активите, който е определен на 25 години.

За имотите, които частично се използват в основната дейност на Дружеството и частично – за отдаване под наем и не съществува възможност тези части да се отчитат самостоятелно, ръководството е приело да ги представя съгласно изискванията на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения.

Инвестиционни имоти, които отговарят на критериите за класификация като държани за продажба (или включени в групи за освобождаване) се оценяват в съответствие с МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности.

3.3. Обезценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване, нематериални активи и инвестиционни имоти

Към датата на изготвяне на финансовия отчет ръководството на Дружеството прави преценка дали съществуват индикации за обезценка на имотите, машините, съоръженията и оборудването, нематериалните активи и инвестиционните имоти. В случай, че се установи, че такива индикации съществуват, се изготвя приблизителна оценка на възстановимата стойност на съответния актив. Когато не е възможно да се изчисли възстановимата стойност на отделния актив, Дружеството определя възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, към която активът принадлежи.

Възстановимата стойност е по-високата сума от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив и стойността му в употреба. Когато възстановимата стойност на даден актив (или на единица, генерираща парични потоци) е по-ниска от преносната му стойност, последната се намалява до размера на възстановимата стойност. Загубата от обезценка се признава веднага в печалбите и загубите, освен ако активът се отчита по преоценена стойност.

При възстановяване на загуба от обезценка, преносната стойност на актива (или на единицата, генерираща парични потоци) се увеличава до преизчислената му възстановима стойност, така че увеличената преносна стойност да не надвишава стойността, която би била определена при положение, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за дадения актив. Възстановяването на загуба от обезценка се признава веднага в печалбите и загубите, освен когато съответният актив се отчита по преоценена стойност.

3.4. Инвестиции в дъщерни дружества

Дъщерно дружество е предприятие, контролирано от друго дружество. Контрол е властта да се управлява финансовата и оперативна политика на едно дружество, така че контролиращото дружество да получи облаги от неговата дейност.

Инвестициите в дъщерни дружества се отчитат в съответствие с МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети по цена на придобиване, намалена с евентуална обезценка.

3.5. Материални запаси

Материалните запаси са активи, държани за продажба в обичайната дейност на Дружеството, в процес на обработка с цел такава продажба или под формата на материали за влягане в производствения процес или използвани за извършването на услуги.

Материалните запаси са оценени по по-ниската от цената на придобиване и нетната им реализуема стойност. Цената на придобиване включва покупната цена, стойността на обработката и други разходи, необходими за привеждане на запасите в тяхното настоящо местоположение и състояние - транспортни, митнически и други подобни разходи. Нетната реализуема стойност е предполагаемата продажна цена, намалена с очакваните разходи, необходими за завършване на продукцията и за осъществяване на продажбата.

При потреблението, стойността на материалните запаси се определя въз основа на прилагане на метода средна претеглена цена.

3.6. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно, както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансовите активи и пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато и само когато Дружеството стане страна по договорните условия на инструмента. Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние, след като договорните права за получаването на парични потоци са изтекли или активите са прехвърлени и трансферът им отговаря на изискванията за отписване, съгласно изискванията на МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, когато и само когато са погасени – т.е. задължението, определено в договора е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При първоначалното им признаване финансовите активи (пасиви) се оценяват по справедлива стойност плюс всички разходи по сделката, в резултат на която възникват финансовите активи (пасиви), с изключение на финансовите активи (пасиви), отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите.

3.6. Финансови инструменти (продължение)

За целите на последващото оценяване, Дружеството класифицира през текущия и предходните отчетни периоди финансовите активи и пасиви в следните категории: предоставени заеми и други търговски вземания; и други финансови пасиви (различни от тези, отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите). Класифицирането в съответната група зависи от целта и срочността, с която е сключен съответният договор.

Методът на ефективния лихвен процент е метод, при който се изчислява амортизираната стойност на финансов актив или пасив (или група финансови активи/пасиви) и се разпределя разходът или приходът от лихви в съответния отчетен период. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания или постъпления за периода на очаквания живот на финансовия инструмент, или когато е подходящо за по-къс период, до балансовата стойност на финансовия актив или пасив.

3.6.1. Предоставени заеми и други търговски вземания

Предоставените заеми и другите търговски вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или определени срокове за уреждане, които не се котират на активен пазар. Те възникват, когато Дружеството предостави паричен ресурс, стоки или услуги, без да има намерение да търгува възникналото вземане. Тези вземания са представени по тяхната амортизирана стойност, изчислена на база метода на ефективния лихвен процент. За текущите вземания, които не са лихвени, амортизираната им стойност е приблизително равна на номиналната им стойност.

3.6.2. Парични средства

Паричните средства за целите на съставянето на отчета за паричния поток са паричните средства в брой и по банкови сметки.

3.6.3. Обезценка на финансови активи

Към датата на изготвяне на финансовия отчет ръководството на Дружеството прави преценка дали съществуват обективни индикации за обезценка на всички финансови активи с изключение на финансовите активи отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите. Финансов актив се счита за обезценен само тогава, когато съществуват обективни доказателства, че в резултат на едно или повече събития, настъпили след първоначалното му признаване, очакваните парични потоци са намалели. Възможно е обезценката да не е породена от единично събитие, а да е в резултат от комбиниращия ефект на множество събития.

Предоставени заеми, търговски и други вземания

Дружеството начислява обезценка на тези вземания, когато са налице обективни доказателства, че Дружеството няма да събере всички дължими суми при настъпване на техния падеж. Като индикатори за потенциална обезценка Дружеството счита настъпили значителни финансови затруднения на дебитора, вероятността дебиторът да встъпи в процедура по несъстоятелност или неизпълнение на договорените ангажменти от страна на контрагента и забава на плащанията повече от 180 дни от датата на падежа. При установяване наличието на такива признаци за обезценка, загубата от обезценка се определя като разлика между балансовата стойност и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент за сходни активи.

3.6.3. Обезценка на финансови активи (продължение)

Предоставени заеми, търговски и други вземания (продължение)

Обезценката се начислява чрез използването на корективна сметка за обезценка, която се представя в отчета за финансовото състояние като намаление на вземанията, а разходите от обезценката се представят в отчета за всеобхватния доход в статията Обезценка на активи. Когато едно вземане е несъбираемо и за него има начислена обезценка, то се изписва срещу намаление на съответната корективна сметка. Възстановяването на загуби от обезценка на търговски вземания се отчита в печалбите и загубите и се отчита като намаление на статията, в която преди това е била отразена обезценката.

3.6.4. Търговски и други задължения

Търговските и други задължения, възникнали в резултат на получени стоки или услуги, неклассифицирани като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите, са представени в отчета за финансовото състояние по амортизирана стойност, изчислена на база на ефективния лихвен процент. За текущите задължения, които не са лихвени, амортизираната им стойност е приблизително равна на номиналната им стойност.

3.6.5. Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива цена, формирана от получените парични постъпления, нетно от присъщите разходи по сделката. След първоначалното им признаване, заемите се оценяват по амортизирана стойност, като всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж се отчита в печалбите и загубите за периода на ползване на заема на база метода на ефективния лихвен процент. Получените заеми, при възникването на които не са извършени разходи свързани със сделката, се отчитат по номиналната им стойност, която е равна на амортизираната им стойност. По същия начин се третираат получените банкови овърдрафти, при които получателят има право многократно да усвоява или погасява заема в рамките на предварително договорения лимит.

Финансовите разходи, в това число и директните разходи по привличането на заема, се включват в печалбите и загубите по метода на ефективния лихвен процент, с изключение на транзакционните разходи по банкови овърдрафти, които се признават в печалбите и загубите на линейна база за периода, за който е договорен овърдрафтът.

Заемите се класифицират като текущи задължения, освен когато Дружеството има безусловно право да отложи погасяването на задължението за минимум 12 месеца след края на отчетния период.

3.6.6. Основен капитал

Основният капитал на Дружеството е представен по историческа цена в деня на регистрирането му.

3.7. Разходи за бъдещи периоди

Като разходи за бъдещи периоди в отчета за финансовото състояние на Дружеството са представени разходи, които са предплатени през настоящия, но се отнасят до следващи отчетни периоди – застраховки, абонаменти, наеми и други.

3.8. Данък върху дохода

Данъкът върху дохода включва текущия данък върху печалбата и отсрочените данъци.

Текущият данък се определя въз основа на облагаемата (данъчна) печалба за периода като се прилага ефективната данъчна ставка съгласно данъчното законодателство към датата на финансовия отчет. Отсрочените данъци са сумите на дължимите (възстановими) данъци върху печалбата за бъдещи периоди по отношение на облагаемите (приспадащи се) временни разлики. Временните разлики са разликите между преносната стойност на един актив или пасив и неговата данъчна основа. Отсрочените данъци върху печалбата се изчисляват чрез прилагането на балансовия пасивен метод. Отсрочените данъчни пасиви се изчисляват за всички облагаеми временни разлики, докато отсрочените данъчни активи за приспадащите се временни разлики се признават, само ако има вероятност за тяхното обратно проявление и ако Дружеството ще е в състояние в бъдеще да генерира достатъчно печалба, от която те да могат да бъдат приспаднати.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се изчисляват като се прилага предполагаемата данъчна ставка за периода, в който те ще се реализират или погасят, съгласно информацията, с която Дружеството разполага към момента на съставяне на финансовия отчет. Отсрочените данъци се признават в печалбите и загубите, освен в случаите, когато възникват във връзка със статия, която се отразява като друг всеобхватен доход. В този случай и отсроченият данък се отчита като друг всеобхватен доход.

Преносната стойност на отсрочените данъчни активи се преглежда към края на всеки отчетен период и се намалява, когато не е вероятно, че Дружеството ще може да ги възстанови.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се представят нетно, ако подлежат на единен режим на облагане и Дружеството има намерение да ги уреди нетно.

Съгласно действащото за 2009 и 2008 година данъчно законодателство, данъчната ставка, която се прилага при изчисляване на текущите данъчни задължения на Дружеството е 10 %. При изчислението на отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2009 година е използвана данъчна ставка 10 %, приложима за 2010 година.

3.9. Лизинг

Финансов лизинг е лизингов договор, който прехвърля по същество всички рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху актив.

Активите, придобити чрез финансов лизинг, се признават по по-ниската от тяхната справедлива стойност към датата на придобиване или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Съществуващото задължение към лизингодателя се представя в отчета за финансовото състояние на Дружеството като задължение по финансов лизинг.

Лизинговите плащания се разпределят между главница и лихва, така че да се постигне постоянен лихвен процент върху оставащото задължение по главницата. Лихвата се отчита в печалбите и загубите.

3.9. Лизинг (продължение)

За активите, придобити на финансов лизинг се признава разход за амортизация, като амортизационната политика на Дружеството по отношение на придобитите на лизинг активи не се различава от политиката за останалите амортизируеми активи, притежавани от Дружеството.

Лизинговите договори, при които значителна част от рисковете и изгодите се запазват от лизингодателя се класифицират като оперативен лизинг.

Разходите за наем по договори за оперативен лизинг, нетно от получените от лизингодателя стимули, се признават в печалбите и загубите на линейна база за срока на договора за лизинг.

3.10. Доходи на персонала

Планове за дефинирани вноски

Правителството на България носи отговорност за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажмента на Дружеството да превежда вноски по плановите за дефинирани вноски се признават в печалбите и загубите при тяхното възникване.

Начисления за платен годишен отпуск

Към края на отчетния период Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите през следващи отчетни периоди в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

Обезщетения при пенсиониране

В съответствие с изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, Дружеството следва да изплати обезщетение в размер на две брутни заплати, ако натрупаният трудов стаж в Дружеството е по-малък от десет години, или шест брутни заплати при натрупан трудов стаж в Дружеството над десет последователни години.

Предвид това, че служителите са малко на брой и на средна възраст 35 години, ръководството е преценило, че потенциалният ефект от разхода за обезщетения при пенсиониране, би бил изключително незначителен, поради което начисления за тези доходи за персонала не са отразени в настоящия финансов отчет.

3.11. Провизии

Провизия се признава в отчета за финансовото състояние, когато Дружеството има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевата стойност на парите е съществен, като се използва дисконтовата норма преди облагане с данъци, отразяваща текущите пазарни оценки на времевата стойност на парите и, ако е подходящо, специфичните за задължението рискове.

3.12. Признаване на приходи и разходи

Приходите и разходите се признават в момента на тяхното възникване, съгласно принципа на начислението, независимо от причините постъпления и плащания. Отчитането им се извършва при спазване на изискването за причинна и стойностна връзка между тях.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване или плащане възнаграждение, намалено със сумата на всички предоставени отстъпки.

Приходите се признават, когато сумата на прихода може да бъде надеждно измерена и е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи в резултат от сделката, както и ако са изпълнени специфичните критерии за признаване на приходите. Счита се, че сумата на прихода не е надеждно измерима, докато не са отстранени всички потенциални несигурни условия, свързани с продажбата. Преценката на Дружеството по отношение критериите за признаване на приходите се основава на историческия опит на Дружеството, като се взема предвид вида на клиента, вида и специфичните условия на всяка транзакция.

Приходи от продажба на продукция и стоки

Приходите от продажба на продукция и стоки се признават, когато са изпълнени следните условия:

- Значителните рискове и ползи от собствеността върху продукцията и стоките са прехвърлени на купувача;
- Дружеството не е запазило продължаващо участие и ефективен контрол в управлението на активите, което обикновено се свързва със собствеността върху тях;
- Вероятно е в резултат на сделката Дружеството да получи икономически изгоди;
- Приходите и разходите пряко свързани със сделката могат да бъдат надеждно оценени.

Приходи от услуги

Когато резултатът от сделката за предоставяне на услуга може да бъде надеждно оценен, приходът се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период. Признаването на приходи в зависимост от етапа на завършеност на сделката се нарича метод на процент на завършеност, при който приходите се признават в счетоводните периоди, в които услугите са извършени. В случаите, когато резултатът от сделката не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколко, доколкото направените разходи са възстановими.

Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се начисляват като се прилага методът на ефективния лихвен процент върху изплатената главница.

Приходите от дялово участие се признават, когато се установи правото на Дружеството да получи този приход.

3.12. Признаване на приходи и разходи (продължение)

Разходи

Разходите се признават в печалбите и загубите, когато възникне намаление на бъдещи икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникват през няколко финансови периоди и връзката им с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разходи за лихви

Разходите за лихви се признават в периода, в който са възникнали и се определят въз основа на дължимата главница и приложимия ефективен лихвен процент.

Разходите по заеми, които са пряко свързани с придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се капитализират като част от цената на актива в съответствие с изискванията на МСС 23 Разходи по заеми. Разходите по заеми, които са пряко свързани с придобиването или производството на отговарящ на условията актив, са тези разходи по заеми, които биха могли да бъдат избегнати, ако разходите за актива не са били направени.

Сумата на разходите по заеми, допустима за капитализиране, се определя като действително възникналите разходи по заеми през периода са намалени с всякакъв инвестиционен доход от временно инвестиране на тези заеми. В степенята, в която средствата се засмат общо и се използват за целите на придобиване на отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се използват за капитализиране, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е средно претеглената стойност на разходите по заеми, приложими към засмите, които са непогасени през периода.

Капитализирането на разходите по заеми се прекратява, когато по същество са приключени всички дейности, необходими за подготвянето на отговарящия на условията актив за предвижданото му използване.

През 2009 година Дружеството няма квалифицирани активи, за които да приложи изискванията за капитализиране на разходи по заеми съгласно МСС 23.

Други приходи/разходи

Печалбата/(загубата) от продажбата на имоти, машини, съоръжения и оборудване и нематериални активи се представя като други приходи/(разходи).

Печалбата/(загубата) от размяна на активи се признава като разлика между справедливата стойност на получения актив и преносната стойност на заменения актив.

Компенсации от трети лица за обезценка или загуба на имоти, машини, съоръжения и оборудване и инвестиционни имоти, се признават в печалбите и загубите, когато компенсациите станат дължими.

3.13. Оценка и управление на финансовия риск

3.13.1. Фактори на финансовия риск

В своята дейност Дружеството е изложено на множество финансови рискове – пазарен риск (включително валутен риск, лихвен риск и ценови риск); кредитен риск и риск на ликвидността. Дружеството не използва деривативни финансови инструменти за управление на финансовия риск.

3.13.2. Пазарен риск

Валутен риск

Дружеството извършва трансакции в чуждестранна валута, но повечето от тях са деноминирани в евро. Тъй като курсът на еврото е фиксиран към лева (виж също приложение 2.3), Дружеството не е изложено на валутен риск.

Лихвен риск

Дружеството има значими лихвоносни активи, поради което приходите на Дружеството и оперативните парични потоци са зависими от промените в пазарните нива на лихвите. Финансовите инструменти, които потенциално излагат Дружеството на лихвен риск, са предимно банковите кредити, договорите за финансов лизинг и предоставените заеми. Тъй като при повечето заеми договореният лихвен процент е с фиксирана надбавка над основния лихвен процент, Дружеството потенциално е изложено на риск на паричния поток. Останалата част от получените заеми е с фиксиран лихвен процент, поради което Дружеството потенциално е изложено и на лихвен риск на справедливата стойност в случай, че пазарните лихвени нива нараснат (спаднат) съществено над (под) договорените.

Ръководството счита, че поради слабото колебание в пазарните равнища на лихвите, Дружеството не е изложено на значителен лихвен риск на паричния поток и справедливата стойност.

В случай, че през 2009 година лихвените нива биха били с 3,4% по-ниски/по-високи, при равни други условия, отчетените приходи/разходи за лихви произлизащи от инструменти с променлив лихвен процент, биха били със 73 хил. лв. по-малко/повече (2008 година: при 0.4 % изменение: 10 хил. лв.). Предположението за изменението на лихвените нива през 2009 и 2008 година е направено на база реалното изменение на средния 3 месечен сурибор за 2009 спрямо 2008 година и 2008 спрямо 2007 година.

Информация, относно приложимите лихвени проценти е оповестена в съответните приложения.

Ценови риск

Дружеството не е изложено на ценови риск, тъй като не притежава активи, чиито цени са обвързани с цените на международните пазари.

3.13.3. Кредитен риск

Финансовите активи, които потенциално излагат Дружеството на кредитен риск, са предимно предоставените търговски заеми и вземанията по продажби. Основно Дружеството е изложено на кредитен риск, в случай, че клиентите и заемополучателите не изплатят своите задължения. Политиката на Дружеството в тази област е насочена към осъществяване на продажби на клиенти с подходяща кредитна репутация, както и да следи финансовото състояние и финансовите резултати на заемополучателите.

Кредитният риск на паричните средства по банкови сметки е минимален, тъй като Дружеството работи само с банки с висок кредитен рейтинг.

Преносната стойност на предоставените заеми и търговските и други вземания, нетно от обезценка, представлява максималния кредитен риск, на който Групата е изложена.

3.13.4. Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Дружеството може да срещне затруднения при погасяване на своите финансови задължения. С цел управление на този риск ръководството поддържа оптимално ниво бързо ликвидни активи (парични средства и вземания), както и възможност за усвояване, при необходимост, на кредитна линия. Дружеството се стреми за изготвя прецизни прогнози на паричните потоци, което спомага за ефективното управление на ликвидния риск.

В таблицата по-долу са посочени финансовите задължения на Дружеството към края на отчетния период, класифицирани според техния договорен падеж. Посочените суми са договорените, недисконтирани парични потоци, включително дължимите лихви до погасяване на заемите.

	До 1 година	Между 1 и 2 години
31 декември 2009		
Заеми	4 087	-
Договори за финансов лизинг	61	-
Търговски и други задължения	2 247	-
Общо	6 395	-
31 декември 2008		
Заеми	2 383	338
Договори за финансов лизинг	161	45
Търговски и други задължения	2 275	-
Общо	4 819	383

3.14. Управление на капиталовия риск

Основната цел на ръководството на Дружеството при управление на капиталовия риск е да поддържа нивото на собствения капитал в граници, които позволяват на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие, както и да осигури възвращаемост на собственика му. За да постигне тези цели ръководството се стреми да поддържа оптимална структура на капитала, така че да намали цената на капитала.

Структурата на капитала се измерва чрез използването на коефициента на задлъжнялост, който се изчислява като съотношение на нетната задлъжнялост към собствения капитал. Нетната задлъжнялост се изчислява като разлика между заемите и задълженията по финансов лизинг от една страна и паричните средства от друга. Коефициентът на задлъжнялост показва доколко дейността на Дружеството се финансира със собствен капитал или със заемни средства.

	31 декември 2009	31 декември 2008
Заеми (приложение 27)	3 957	2 647
Задължения по финансов лизинг (приложение 28)	60	195
Парични средства (приложение 24)	(9)	(127)
Нетна задлъжнялост	4 008	2 715
Собствен капитал	6 652	7 471
Задлъжнялост (коефициент)	0,60	0,36

Причината за увеличението на коефициента на задлъжнялост е основно в увеличението на заемите и намалението на паричните средства през 2009 спрямо 2008 година.

3.15. Оценка на справедливата стойност

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активен пазар се определя въз основа на използвани техники за оценка. За определянето на справедливата стойност на някои инструменти се използват котировки на сходни инструменти, а за оценката на други инструменти се използват техники на дисконтираните парични потоци. Справедливите стойности на текущите търговски вземания и задължения се счита, че са близки до техните номинални стойности.

4. Критични счетоводни преценки и ключови източници на несигурност на приблизителни счетоводни оценки

В процеса на прилагането на възприетата счетоводна политика ръководството на Дружеството извършва преценки (извън приблизителните оценки оповестени в приложение 2.4), които оказват значителен ефект върху настоящия финансов отчет. Такива преценки по дефиниция рядко са равни на фактическите резултати. В резултат от тяхната същност, те се подлагат на постоянен преглед и актуализация и обобщават историческия опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които ръководството вярва, че са разумни при съществуващите текущи обстоятелства.

Преценките и предположенията, които носят значителен риск да доведат до съществена корекция в преносните стойности на активите и пасивите през следващата финансова година, са изложени по-долу.

Като критична счетоводна преценка използвана в прилагането на счетоводната политика на Дружеството е определянето на нормален производствен капацитет на производствена линия в едно от дъщерните дружества, на база на който общите разходи се разпределят в себестойността на произведената продукция (виж също приложение 17). Предвид това, че историята на дъщерното дружество е сравнително кратка, така определеният нормален производствен капацитет може да подлежи на промяна в бъдещето, ако историческият опит и информацията, с която дъщерното дружество разполага изискват подобна промяна.

Дружеството е страна по договор, съгласно който отдава под наем на трети лица сграда, класифицирана като инвестиционен имот. Ръководството счита, че Дружеството запазва по същество рисковете и изгодите, свързани със собствеността на актива, поради което класифицира и отчита този договор като договор за оперативен лизинг.

5. Промени в МСФО

Посочените по-долу промени в стандарти и разяснения, са приети от Комисията и влизат в сила през 2009 година:

Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила	Име на стандарта или разяснението	Ефект върху дейността на Дружеството
Промени в МСФО 1 и МСС 27, ревизиран 2008 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2009 година	Прилагане на МСФО за първи път и Консолидирани и индивидуални финансови отчети – промяна, свързана с цената на придобиване на дъщерни, асоциирани и съвместно контролирани дружества	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството

5. Промени в МСФО (продължение)

Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила	Име на стандарта или разяснението	Ефект върху дейността на Дружеството
МСФО 2, ревизиран 2008 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2009 година	Плащане на базата на акции – промяна, свързана с условията за придобиване и отказ	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството, тъй като Дружеството няма плащания на базата на акции
МСФО 7, ревизиран март 2009 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2009 година	Финансови инструменти – оповестяване – промени, подобряващи оповестяването на справедливата стойност и ликвидния риск	Дружеството е приело прилагането на стандарта, в резултат от промяната са направени допълнителни оповестявания, изисквани от стандарта
МСФО 8, издаден 2006 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2009 година	Оперативни сегменти – отменя МСС 14 Отчитане по сегменти	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството, тъй като то не прилага МСФО 8
МСС 1, ревизиран 2007 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2009 година	Представяне на финансови отчети – изискване за представяне на отчет за всеобхватния доход;	Дружеството е приложило от 2009 година промените в стандарта, като е избрало да използва единен отчет за всеобхватния доход. Сравнителната информация е рекласифицирана.
МСС 1, ревизиран 2008 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2009 година	Представяне на финансови отчети – оповестяване на капиталови инструменти с право на връщане и задължения, възникващи при ликвидация	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството

5. Промени в МСФО (продължение)

Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила	Име на стандарта или разяснението	Ефект върху дейността на Дружеството
МСС 1, МСС 16, МСС 19, МСС 20, МСС 23, МСС 27, МСС 28, МСС 29, МСС 31, МСС 32, МСС 36, МСС 38, МСС 39, МСС 40, МСС 41, ревизирани май 2008 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2009 година	Промени в резултат от годишните подобрения през 2008 година	Дружеството е приложило от 2009 година тези промени, които се отнасят до неговата дейност
МСС 23, ревизиран 2007 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2009 година	Разходи по заеми – стандартът изисква капитализирането на разходи по заеми за активи, които отговарят на изискванията за квалифицирани активи, за които датата на капитализация е на или след 1 януари 2009 година	Дружеството няма квалифицирани активи, за които да приложи изискванията на стандарта
МСС 32, ревизиран 2008 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2009 година	Финансови инструменти: представяне – промени, свързани с финансови инструменти с право на връщане и задължения, възникващи при ликвидация	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството
МСС 39, ревизиран март 2009 година, в сила за годишни периоди, завършващи след 30 юни 2009 година	Финансови инструменти: признаване и оценяване – промени относно внедрени деривативи при рекласификация на финансови инструменти	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството
КРМСФО 13, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 юли 2008 година	Програми за лоялни клиенти	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството
КРМСФО 15, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2009 година	Договори за построяване на недвижими имоти	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството
КРМСФО 16, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 октомври 2008 година	Хеджиране на нетна инвестиция на чуждестранна операция	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството

5. Промени в МСФО (продължение)

Посочените по-долу МСФО, промени в МСФО и разяснения, са приети от СМСС и КРМСФО към датата, на която финансовият отчет е одобрен за издаване, но влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2009.

Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила	Име на стандарта или разяснението	Статус на приемане от Комисията на Европейския съюз
Промени в МСФО 1, реструктуриран ноември 2008 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 юли 2009 година	Прилагане на МСФО за първи път	Приет
Промени в МСФО 1, реструктуриран юли 2009 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2010 година	Прилагане на МСФО за първи път – промени, отнасящи се до активи в петролната индустрия и определяне дали сделката съдържа елемент на лизинг	Предложени за приемане от Комисията, очаква се да бъдат приети през първото тримесечие на 2010 година
Промени в МСФО 1, реструктуриран януари 2010 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 юли 2010 година	Прилагане на МСФО за първи път – ограничено освобождаване за прилагащите МСФО за първи път от оповестяване на сравнителната информация, изисквана от МСФО 7	Предложени за приемане от Комисията, очаква се да бъдат приети през второто тримесечие на 2010 година
Промени в МСФО 2, ревизиран юни 2009 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2010 година	Плащане на базата на акции – промяна, свързана с групови трансакции на базата на парични плащания	Предложени за приемане от Комисията, очаква се да бъдат приети през първото тримесечие на 2010 година
МСФО 3, ревизиран 2008 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 юли 2009 година	Бизнес комбинации – цялостна промяна в прилагане метода на придобиване	Приет
МСФО 5, ревизиран май 2008 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 юли 2009 година	Нетекущи активи, държани за продажба и прекратени дейности – промени в резултат от годишни промени през 2008 година	Приет

5. Промени в МСФО (продължение)

Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила	Име на стандарта или разяснението	Статус на приемане от Комисията на Европейския съюз
МСФО 9, издаден ноември 2009 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2013 година	Финансови инструменти – класификация и оценка – очакват се допълнителни промени до края на 2010 година, след което стандартът ще отмени напълно МСС 39	Предложен за приемане от Комисията, но няма яснота кога ще бъде приет
МСС 24, ревизиран ноември 2009 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2011 година	Свързани лица – промяна в дефиницията на свързани лица	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през второто тримесечие на 2010 година
МСС 27, МСС 28, МСС 31, ревизирани 2008 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 юли 2009 година	Последващи промени, свързани с промените на МСФО 3	Приет
МСС 32, ревизиран 2009 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 февруари 2010 година	Финансови инструменти: класификация – промени, свързани с класификацията на права	Приет
МСС 39, ревизиран юли 2008 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 юли 2009 година	Финансови инструменти: Признаване и оценяване – промени на позициите, избирателни за хеджиране	Приет
МСФО 2; МСФО 5; МСФО 8; МСС 1, МСС 7, МСС 17, МСС 36, МСС 38, МСС 39, КМРСФО 9 и КМРСФО 16, ревизирани април 2009 година, част от които са в сила за годишни периоди започващи на или след 1 юли 2009, а останалите - 1 януари 2010 година	Промени в резултат от годишните подобрения през 2009 година	Предложени за приемане от Комисията, очаква се да бъдат приети през първото тримесечие на 2010 година
КРМСФО 8, отменен от 1 януари 2010 година	Обхват на МСФО 2	Приет
КРМСФО 11, отменен от 1 януари 2010 година	МСФО 2: Транзакции със собствени акции	Приет

5. Промени в МСФО (продължение)

Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила	Име на стандарта или разяснението	Статус на приемане от Комисията на Европейския съюз
КРМСФО 14, ревизиран ноември 2009 година, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2011 година	МСС 19 – лимит на активите по схеми с дефинирани вноски, минимални изисквания за финансиране и тяхната взаимовръзка - промяната се отнася за доброволно предплатени вноски	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през второто тримесечие на 2010 година
КРМСФО 17, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 юли 2009 година	Разпределение на непарични активи към собствениците – отнася се за разпределение на непарични дивиденди към собствениците	Приет
КРМСФО 18, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 юли 2009 година	Прехвърляне на активи от клиенти	Приет
КРМСФО 19, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 юли 2010 година	Погасяване на финансови пасиви с капиталови инструменти	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през второто тримесечие на 2010 година

По-голямата част от описаните по-горе промени не се очаква да окажат влияние върху дейността на Дружеството. По-съществени изменения, които биха могли да се отразят на Дружеството са, както следва:

• **МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети**

Измененият МСС 27 изисква Дружеството-майка да отдели цялостния доход на собствениците на Дружеството-майка от този на малцинствените акционери, дори ако в резултат от това участието на неконтролиращите акционери се окаже отрицателна величина (преди промените стандартът изискваше в повечето случаи допълнителните загуби да бъдат разпределени между собствениците на Дружеството-майка). След промените стандартът уточнява, че изменението в собствеността на Дружеството-майка в дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол трябва да бъдат отразени директно в отчета за промените в собствения капитал. Стандартът също така уточнява как Групата трябва да оцени печалбата или загубата произтичаща от загубата на контрол върху дъщерното дружество. На датата, на която бъде загубен контролът, всяко участие в бившето дъщерно дружество трябва да бъде оценено по справедлива стойност. Тези промени биха могли да окажат влияние върху консолидирания финансов отчет, в случай, че Дружеството-майка намали/ увеличи своя дял в дъщерните си дружества, без тези операции да водят до промяна в контрола върху съответното дружество. В допълнение, промяната по отношение отделяне на малцинствено участие от загубата за периода не се прилага ретроспективно (не се изисква преизчисление на финансовия отчет за преходен отчетен период).

През 2009 година Дружеството не е възприело по-ранно прилагане на стандарти, влизащи в сила за годишни периоди след 1 януари 2010 година.

6. Прехвърляне на обособена дейност по чл. 15 от Търговския закон

През месец ноември 2008 година Дружеството извършва прехвърляне на обособена част от дейността си към дъщерно дружество съгласно изискванията на чл. 15 от Търговския закон. За счетоводни цели е приета за дата на прехвърлянето 1 ноември 2008 година, а датата на вписването на сделката в Търговския регистър е 12 декември 2008 година. Първоначално определената цена по сделката, в размер на 2 037 хил. лв., е коригирана с анекс от 17 февруари 2009 година, съгласно който цената се намалява със 195 хил. лв., представляващи справедливата стойност на лек автомобил, който се заличава от списъка на прехвърлените активи. Дружеството счита, че подписаният след датата на финансовия отчет анекс за корекция в цената и прехвърлените активи, е коригиращо събитие, поради което отчита корекцията към 31 декември 2008 година. В резултат от това вземанията към свързани лица са намалени със 195 хил. лв. Вписването на промяната в Търговския регистър е извършено през месец февруари 2009 година.

Търговските вземания и задължения са прехвърлени по номинална стойност, а текущите активи са прехвърлени по справедлива стойност, съгласно оценка от независим оценител.

Прехвърлените активи и пасиви (след корекцията им с анекса от 17 февруари 2009 година) са, както следва:

Прехвърлени активи/ пасиви	1 ноември 2008
Мащини, съоръжения и оборудване	14
Търговски вземания	2 870
Търговски задължения	(1 042)
Нетен размер на прехвърлените активи и пасиви	1 842

Дружеството следва да получи стойността на прехвърлените активи и пасиви в срок от шест месеца от подписване на договора.

Паричните потоци, отнасящи се до преустановената през 2008 година дейност са, както следва:

	31 декември 2008
Постъпления от клиенти	17 228
Плащания към контрагенти	(13 522)
Плащания към персонала	(16)
Нетни парични потоци от преустановена дейност	3 690

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, приключваща на 31 декември 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

7. Приходи от продажби

Приходите от продажби могат да се анализират по видове, както следва:

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Приходи от продажба на стоки	13	14 803
Приходи от продажба на услуги	356	248
Общо	369	15 051

Приходите от продажба на услуги са, както следва:

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Приходи от наем на машини и техника	154	102
Приходи от наем на производствена сграда	115	84
Приходи от наем офис	31	26
Приходи от наем на транспортни средства	24	20
Приходи от счетоводни услуги	16	10
Приходи от технически и информационни услуги	15	-
Други приходи от услуги	1	6
Общо	356	248

Приходите от продажба на стоки включват:

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Пшеница	-	369
Преси	13	56
Компютърни конфигурации	-	11
Офис консумативи и обзавеждане	-	4
Общо	13	440

8. Други приходи, нетно

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Печалба от продажба на имоти, машини, съоръжения и оборудване	-	14
Приходи от отписани задължения	3	21
Други	-	2
Общо	3	37

9. Разходи за материали

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Гориво	19	59
Електроенергия	11	7
Офис консумативи	10	37
Активи с ниска стойност	5	38
Резервни части	4	29
Канцеларски материали	2	10
Общо	51	180

10. Разходи за външни услуги

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Транспортни услуги	-	146
Консултации и правни услуги	104	43
Комуникации	58	58
Охрана	38	32
Застраховки	28	34
Разходи за проекти	20	53
Поддръжка и ремонт	7	13
Наеми	5	12
Разходи, свързани с леки автомобили	3	5
Други	11	38
Общо	274	434

11. Разходи за персонала

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Разходи за възнаграждения	116	126
Разходи за социални осигуровки	21	25
Общо	137	151

12. Разходи за амортизация

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Амортизация на имоти, машини, съоръжения и оборудване	543	621
Амортизация на инвестиционни имоти	58	39
Амортизация на нематериални активи	23	16
Общо	624	676

13. Отчетна стойност на продадените стоки

Отчетната стойност на продадените стоки за годината, приключваща на 31 декември 2009 и 2008 година са съответно в размер на 12 хил. лв. и 11 479 хил. лв.

14. Други разходи

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Данъци по ЗКПО, местни данъци и такси	20	13
Отписани вземания	18	-
Разходи за лихви за просрочия	5	-
Командировки	3	17
Разходи за представителни цели	3	11
Дарения	-	21
Провизии за задължения	-	17
Други	-	2
Общо	49	81

През 2008 година Дружеството начислява провизия в размер на 17 хил. лв. във връзка с дължими суми по сключени консултантски договори за изграждане на пътна връзка.

15. Финансови приходи и разходи

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Финансови приходи		
Приходи от лихви по предоставени заеми	284	168
Други приходи	-	1 310
Общо	284	1 478
Финансови разходи		
Разходи за лихви	277	182
Отрицателни валутни разлики, нетно	3	3
Банкови такси, комисионни и други разходи	34	38
Общо	314	223

Другите приходи в размер на 1 310 хил. лв. за 2008 година представляват разликата между оценена по справедлива стойност от вещи лица апортна вноска на земи в дъщерно дружество и тяхната преносна стойност (виж също приложение 17 и 21).

Разходите за лихви са, както следва:

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
По банкови заеми	238	162
По търговски заеми	31	-
По финансов лизинг	8	20
Общо	277	182

16. Данъчно облагане

Разходът за данък в печалбите и загубите включва сумата на текущите разходи за данъци върху печалбата и отсрочените разходи за данъци върху печалбата съгласно изискванията на МСС 12 Данъци върху дохода.

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Текущ разход за данък	-	353
Изменение в отсрочените данъци от:		
Признати през годината временни разлики	2	1
Възникнали през годината временни разлики	12	-
Общо	14	1
Общо разход за данък	14	354

16. Данъчно облагане (продължение)

Нетните отсрочени данъчни пасиви, представени в отчета за финансовото състояние, възникват в резултат от данъчните ефекти върху облагаемите и намаляемите временни разлики, както следва:

	31 декември 2009		31 декември 2008	
	Временна разлика	Данъчен ефект	Временна разлика	Данъчен ефект
Салдо в началото на периода				
Амортизация	62	6	39	4
Задължения за компенсируеми отпуски	(3)	-	(2)	(1)
Неизплатени доходи на физически лица	-	-	(1)	-
Разходи за бъдещи периоди	-	-	(2)	-
Провизирани задължения	(17)	(2)	-	-
Общо	42	4	34	3
Възникнали през периода				
Амортизация	136	14	23	2
Отписани активи	(11)	(1)	-	-
Задължения за компенсируеми отпуски	(5)	(1)	(3)	-
Неизплатени доходи на физически лица	(2)	-	-	-
Провизирани задължения	-	-	(17)	(2)
Общо	118	12	3	-
Признати през периода				
Задължения за компенсируеми отпуски	1	-	2	1
Неизплатени доходи на физически лица	-	-	1	-
Разходи за бъдещи периоди	-	-	2	-
Провизирани задължения	17	2	-	-
Общо	18	2	5	1
Салдо в края на периода				
Амортизация	198	20	62	6
Отписани активи	(11)	(1)	-	-
Задължения за компенсируеми отпуски	(7)	(1)	(3)	-
Неизплатени доходи на физически лица	(2)	-	-	-
Провизирани задължения	-	-	(17)	(2)
Общо	178	18	42	4

16. Данъчно облагане (продължение)

Съпоставката между счетоводната печалба и разхода за данък, както и изчисленията за ефективния данъчен процент към 31 декември 2009 и 2008 година са представени в следната таблица:

	Година приключваща на 31 декември 2009	Година приключваща на 31 декември 2008
Счетоводна печалба / (загуба)	(805)	3 342
Приложима данъчна ставка	10 %	10 %
Данък върху печалбата при приложимата данъчна ставка	(81)	334
Данъчен ефект от постоянни разлики	-	20
Данъчен ефект от непризнати данъчни активи през текущия период	95	-
Общо разход за данък	14	354
Ефективна данъчна ставка	(1,7%)	10,6 %

През 2009 година Дружеството не признава отсрочен данъчен актив върху реализирана данъчна загуба с данъчен ефект 95 хил. лв. Съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане данъчните загуби могат да се пренасят напред и да се приспадат от облагаеми печалби до 5 години след годината на възникване на загубите.

Данъчният ефект от постоянните данъчни разлики за 2008 година е изчислен върху непризнати за данъчни цели приходи и разходи, отчетени от новоучредените или приемащите дружества, при избор на по-ранна дата за счетоводни цели в съответствие с чл. 122, ал. 2 от ЗКПО в размер на 204 хил. лв.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, приключваща на 31 декември 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

17. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

	Земи	Сгради	Машини и съоръже- ния	Компю- три	Трансп. средства	Стоп. инв-р	Други ДМА	Разх. за придоб. на ДМА	Общо ДМА
<i>Отчетна стойност</i>									
Салдо на 1 януари									
2008 година	336	292	1 170	71	613	84	33	463	3 062
Придобити	167	594	279	214	255	109	69	400	2 087
Трансфери към ДА	2	67	-	22	-	31	-	(122)	-
Трансфери от/към инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	-	(643)	(643)
Отписани	(173)	-	(8)	(6)	(204)	(5)	(2)	-	(398)
Салдо на 31 декември									
2008 година	332	953	1 441	301	664	219	100	98	4 108
Придобити	108	-	-	-	31	19	-	91	249
Трансфери към инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	-	(57)	(57)
Трансфери	-	-	-	-	-	-	11	(11)	-
Излезли	-	-	-	-	-	-	-	(57)	(57)
Салдо на 31 декември									
2009 година	440	953	1 441	301	695	238	111	64	4 243
<i>Намрупана амортизация</i>									
Салдо на 1 януари									
2008 година	-	(2)	(3)	(16)	(100)	-	(7)	-	(128)
Начислена	-	(28)	(266)	(124)	(161)	(28)	(14)	-	(621)
Отписани през периода	-	-	4	1	65	1	1	-	72
Салдо на 31 декември									
2008 година	-	(30)	(265)	(139)	(196)	(27)	(20)	-	(677)
Начислена	-	(38)	(151)	(135)	(169)	(35)	(15)	-	(543)
Салдо на 31 декември									
2009 година	-	(68)	(416)	(274)	(365)	(62)	(35)	-	(1 220)
Преносна стойност към 1 януари 2008	336	290	1 167	55	513	84	26	463	2 934
Преносна стойност към 31 декември 2008 година	332	923	1 176	162	468	192	80	98	3 431
Преносна стойност към 31 декември 2009 година	440	885	1 025	27	330	176	76	64	3 023

Придобитите активи през 2009 година включват основно земи, както и транспортни средства, закупени по договори за финансов лизинг (виж също приложение 28). През 2009 година са извършени разходи, свързани със смяна статута и предназначението на земите, които са отчетени в увеличение на тяхната отчетна стойност.

С решение на Съвета на директорите на Дружеството от месец декември 2009 година се преустановява изпълнението на инвестиционен проект за изграждане на комплектна инсталация за производството на пелети (еко брикети) в с. Куцина, област Велико Търново. Извършените през предходни отчетни периоди в тази връзка разходи в размер на 57 хил. лв. са отчетени в печалбите и загубите.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, приключваща на 31 декември 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

17. Имоти, машини, съоръжения и оборудване (продължение)

Машини с преносна стойност към 31 декември 2009 година в размер на 827 хил. лв., служат за обезпечение по усвоени от Дружеството банкови заеми (виж също приложение 27).

През януари 2009 година Дружеството прави детайлен анализ на полезния живот на активите. В резултат на този анализ по преценка на ръководството е увеличен от 5 на 10 години полезният живот на линия за хартиени пликосе и печатарска линия, които се отдават под наем на дъщерно дружество. Първоначално прецененият от ръководството петгодишен полезен живот е въз основа на очакване за максимално натоварване на мощностите, което не е реализирано. Предвид този факт, както и съобразно конструктивно – технологичните характеристики на машините, отчитайки също опита в подобен вид производства, ръководството на Дружеството увеличава очаквания полезен живот на посочените активи. В резултат на тази промяна разходите за амортизация на имоти, машини, съоръжения и оборудване през отчетния период намаляват със 138 хил. лв.

Придобитите активи през 2008 година включват основно сгради за основната дейност на Дружеството, компютри и периферни устройства, машини и транспортни средства, закупени по договори за финансов лизинг.

Излезлите активи през 2008 година включват земя с преносна стойност 16 хил. лв., продадена на трети лица; земя, апортирана в капитала на дъщерно дружество на стойност 157 хил. лв. (виж също приложение 21) и леки автомобили с преносна стойност 139 хил. лв., продадени на свързани и трети лица. Допълнително са изписани активи на стойност 14 хил. лв., които са прехвърлени по договор за продажба на търговско предприятие на дъщерно дружество (виж също приложение 6).

18. Нематериални активи

Отчетна стойност	Програмни продукти
Салдо на 1 януари 2008 година	9
Придобити	38
Салдо на 31 декември 2008 година	47
Придобити	6
Салдо на 31 декември 2009 година	53
Натрупана амортизация	
Салдо на 1 януари 2008 година	(2)
Начислена	(16)
Салдо на 31 декември 2008 година	(18)
Начислена	(23)
Салдо на 31 декември 2009 година	(41)
Преносна стойност към 31 декември 2008 година	29
Преносна стойност към 31 декември 2009 година	12

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, приключваща на 31 декември 2009

Всички суми са представени в хилйоди лева, освен ако не е посочено друго

19. Инвестиционни имоти

Отчетна стойност	Земи	Сгради	Общо
Салдо на 1 януари 2008 година	103	758	861
Трансфер от дълготрайни активи	-	643	643
Салдо на 31 декември 2008 година	103	1 401	1 504
Трансфер от дълготрайни активи	-	57	57
Салдо на 31 декември 2009 година	103	1 458	1 561
Натрупана амортизация			
Салдо на 1 януари 2008 година	-	(24)	(24)
Начислена	-	(39)	(39)
Салдо на 31 декември 2008 година	-	(63)	(63)
Начислена	-	(58)	(58)
Салдо на 31 декември 2009 година	-	(121)	(121)
Преносна стойност към 1 януари 2008 година	103	734	837
Преносна стойност към 31 декември 2008 година	103	1 338	1 441
Преносна стойност към 31 декември 2009 година	103	1 337	1 440

Към 31 декември 2009 година инвестиционните имоти включват основно земи и сгради, закупени от Дружеството с цел предоставянето им под наем на дъщерни дружества за използване в тяхната дейност.

През 2009 година са завършени ремонтни работи и подобрения на инвестиционен имот в размер на 57 хил. лв., които са отчетени в увеличение на стойността му.

През 2008 година е закупен офис в сграда, намираща се на територията на гр. Варна, който се използва за отдаване под наем на трети лица. Инвестиционни имоти с преносна стойност към 31 декември 2009 година в размер на 930 хил. лв. са заложени като обезпечение по заем на Дружеството (2008 година : 910 хил. лв. заложени по заеми на Дружеството и свързано лице).

20. Класификация на финансовите инструменти по категория

Категории финансови инструменти	31 декември 2009	31 декември 2008
Финансови активи		
Заеми и вземания		
Предоставени заеми	5 020	3 557
Търговски и други вземания	813	1 531
Парични средства	9	127
Общо	5 842	5 215
Финансови пасиви по амортизирана стойност		
Получени лихвени заеми	3 957	2 647
Задължения по финансов лизинг	60	195
Търговски и други задължения	2 247	2 275
Общо	6 264	5 117

21. Инвестиции в дъщерни дружества

Към 31 декември 2009 и 2008 година Дружеството има следните инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества:

Дружество	Дейност	31 декември 2009		31 декември 2008	
		хил. лв.	% в капитала	хил. лв.	% в капитала
Дъщерни дружества					
Феликса АД	Биоземеделни	1 085	99,53 %	975	99,48 %
Европак България ЕООД	Производство на картонени опаковки	5	100 %	5	100 %
Аргус ЕООД	Търговия със стоки	5	100 %	5	100 %
Българик Уинд Пауър ООД	Производство на енергия от ВЕИ	1 472	99,997 %	1 472	99,997 %
Общо		2 567		2 457	

През май 2009 година е увеличен капитала на дъщерното дружество Феликса АД с aport на недвижими имоти (зеделски земи) от миноритарни акционери. Вследствие увеличението на капитала делът на Дружеството намалява от 99,48% на 90,75%. През месец юли Дружеството сключва договор за изкупуване дела на двама акционери, при което участието в дъщерното дружество се увеличава до 99,53%.

През 2008 година Дружеството учредява България Уинд Пауър ЕООД с първоначално регистриран капитал 5 хил. лв. След учредяването на това дружество капиталът му е увеличен с aportна вноска на земи в размер на 1 467 хил. лв. (виж също приложение 15 и 17).

22. Предоставени търговски заеми

	31 декември 2009	31 декември 2008
Нетекущи вземания		
Вземания по лихвени заеми към свързани лица	240	1 076
Лихви по заеми към свързани лица	-	86
Вземания по лихвени заеми към трети лица	2 225	-
Лихви по заеми към трети лица	179	-
Общо	2 644	1 162
Текущи вземания		
Вземания по заеми към трети лица	1 488	1 414
Лихви по заеми към трети лица	257	100
Вземания по лихвени заеми към свързани лица	572	818
Лихви по заеми към свързани лица	59	63
Общо	2 376	2 395

Към 31 декември 2009 и 2008 година Дружеството има предоставени търговски заеми, деноминирани в лева, по сключени договори със свързани лица и други търговски дружества. Договорените лихви по предоставените заеми са фиксирани в диапазона между 6 % и 9,5 %, с изключение на един от заемите, който се олихвява със законовата лихва (ОЛП плюс надбавка 10 пункта). Падежът на нетекущите заеми е през 2012 година. Заемите не са обезпечени.

23. Търговски и други вземания

	31 декември 2009	31 декември 2008
Вземания от свързани лица	593	1 348
Търговски вземания	173	80
Предоставени аванси	44	102
Разходи за бъдещи периоди	20	36
Други вземания	3	1
Общо	833	1 567

Вземанията от свързани лица са оповестени в приложение 31.

Справедливата стойност на вземанията е равна на тяхната номинална стойност. Политиката на Дружеството по отношение наблюдението на вземанията и индикациите за обезценка е оповестена в приложение 3.6.3.

Към 31 декември 2009 година Дружеството няма концентрация на кредитен риск в малък на брой търговски контрагенти. През 2009 и 2008 година няма начислени обезценки на търговски и други вземания. Към 31 декември 2009 година Дружеството има просрочени, но необезценени вземания от контрагенти на стойност 87 хил. лв. с произход повече от 6 месеца към датата на финансовия отчет, които не са обезценени. Тези вземания нямат изрично договорен падеж, поради което Ръководството счита, че те са възстановими и Дружеството няма да понесе загуби от несъбираемост.

24. Парични средства

	31 декември 2009	31 декември 2008
Парични средства по банкови сметки	6	28
Парични средства в брой	3	99
Общо парични средства	9	127

25. Възстановими данъци върху дохода

	31 декември 2009	31 декември 2008
Възстановими/(дължими) данъци върху дохода в началото на периода	10	(189)
Начислен корпоративен данък	-	(353)
Платен корпоративен данък	38	552
Възстановими/(дължими) данъци върху дохода в края на периода	48	10

Възстановимите данъци върху доходите могат да бъдат приспаднати от дължимия корпоративен данък през следващи отчетни периоди.

26. Търговски и други задължения

	31 декември 2009	31 декември 2008
Задължения за търговски неустойки	2 214	2 214
Задължения към доставчици	25	56
Задължения към персонала и осигурителни организации	15	10
Данъчни задължения за ДДС	2	11
Други данъчни задължения	1	1
Провизии за задължения	-	17
Други	8	5
Общо	2 265	2 314

Към 31 декември 2009 и 2008 година Дружеството има задължение в размер на 2 214 хил. лв. (1 132 хил. евро) към чуждестранен контрагент във връзка с нарушени клаузи по договор от 2006 година за форуърдна продажба към контрагента на медни катоди. Към 31 декември 2009 година, както и към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет страните не са постигнали споразумение по отношение на разсрочване на дължимата сума и потенциално намаление на дължимата неустойка.

Дружеството начислява задължения за неизползван платен отпуск от персонала в съответствие с МСС 19 Доходи на насти лица. Движението на тези начисления за периода е, както следва:

	31 декември 2009	31 декември 2008
Салдо в началото на периода	3	2
Начислени през периода	5	3
Ползвани през периода	(1)	(2)
Салдо в края на периода	7	3
<i>В това число:</i>		
<i>Възнаграждения за неизползван отпуск</i>	6	2
<i>Социални осигуровки</i>	1	1

Остатъкът в края на периода е представен в отчета за финансовото състояние заедно с текущите задължения към персонала.

Ръководството на Дружеството счита, че стойността по която текущите задължения са представени в отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2009 и 2008 година, съответства на справедливата им цена.

28. Задължения по финансов лизинг

	Минимални лизингови плащания		Настояща стойност на минималните лизингови плащания	
	31 декември 2009	31 декември 2008	31 декември 2009	31 декември 2008
Задължения по финансов лизинг				
До една година	61	161	60	151
Между две и пет години	-	45	-	44
Минус: Лихви по лизинг	(1)	(11)	-	-
Настояща стойност на задълженията по финансов лизинг	60	195	60	195
Минус: Настояща стойност на задълженията по финансов лизинг до една година			(60)	(151)
Настояща стойност на задълженията по финансов лизинг над една година			-	44

Активите, придобити от Дружеството чрез финансов лизинг са транспортни средства и машини. Средният период, за който са сключени лизинговите договори е между 1 и 2 години. В резултат от решение за закупуване на машини за отдаване под наем, Дружеството сключва няколко договора за лизинг през 2008 година. Лизинговите проценти по лизинговите договори са 3-месечния Бурибор плус надбавка от 2,75%.

Ръководството на Дружеството счита, че справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг не се различава съществено от тяхната текуща стойност.

29. Основен капитал

Основният капитал е представен по неговата номинална стойност, съгласно съдебното решение за регистрация. Внесеният напълно основен капитал, в размер на 50 хил. лв., е разпределен в 500 броя акции, всяка с номинална стойност от 100 лева.

Към 31 декември 2009 и 2008 година едноличен собственик на капитала е Здравка Христова Атанасова (вж също приложение 33).

Дружеството първоначално е регистрирано през 2000 година като дружество с ограничена отговорност (ООД). През октомври 2007 година е извършена промяна в структурата на капитала, в резултат от която Дружеството се преобразува в Еднолично дружество с ограничена отговорност (ЕООД). С решение 2120 / 21 декември 2007 година Дружеството се преобразува в Еднолично акционерно дружество (ЕАД).

С решение на Едноличния собственик от месец декември 2008 година наименованието на фирмата, под която Дружеството осъществява търговска дейност се променя от Аргос ЕАД на Монтис Груп ЕАД.

31. Сделки със свързани лица (продължение)

Обемите на сделките и паричните потоци, осъществени със свързани лица за 2009 година са, както следва:

Групи свързани лица	31 декември 2009	31 декември 2009	31 декември 2009	31 декември 2009	31 декември 2009	31 декември 2009
	Начислени лихви по предоставени заеми	Предоставени заеми	Върнати заеми и лихви	Получени заеми	Изплатени заеми	Начислени лихви по получени заеми
Дъщерни дружества	44	1 253	1 310	1 906	362	31
Дружества под общо управление	32	-	6	-	-	-
Общо	76	1 253	1 316	1 906	362	31

Обемите на сделките и паричните потоци, осъществени със свързани лица за 2008 година са, както следва:

Групи свързани лица	31 декември 2008	31 декември 2008	31 декември 2008	31 декември 2008	31 декември 2008	31 декември 2008
	Начислени лихви по заеми	Предоставени услуги	Прехвърляне	Предоставени заеми	Изплатени заеми	Върнати заеми
Дъщерни дружества	8	191	1 842	553	-	111
Дружества под общо управление	80	26	-	608	-	-
Общо	88	217	1 842	1 161	-	111

През 2009 година Дружеството реализира приходи от продажба на стоки и услуги от Дъщерни дружества в размер на 313 хил. лв., а през 2008 година приходи от продажба на истекущи в размер на 25 хил. лв.

През 2009 година Дружеството префактурира правни услуги и консумативни разходи на отдадени под наем имоти на свързани лица в размер на 20 хил. лв. и тези сделки не касаят текущия финансов резултат.